

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
00102 EDUSKUNTA

VNS 1/2020 vp VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2021 - 2024

Destia Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa valtioneuvoston selonteosta VNS 1/2020 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021—2024

Yleistä

Annetun selonteon pohjana on vallitseva koronavirustilanne, minkä takia on todettu, että suunnitelmasta esitetään vain riippumattoman ennusteen mukainen julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehitysarvio eikä suunnitelma sisällä vakausohjelmaa. Tämä on todettu tehtäväksi vasta talouden tilanne kuvan tarkentuessa.

Vastaavasti selonteossa todetaan, että hallitus tulee vuoden 2020 aikana aloittamaan välittömiä toimia koronavirustilanteen aiheuttamien vaurioiden minimoimiseksi sekä pitkällä aikajänteellä päättämään rakenteellisista toimenpiteistä, joilla Suomi palautetaan kriisin jälkeen kestävästi kasvun ja korkean työllisyyden tielle. Yhtenä näistä keinosta on kirjattu yleisen tuottavuuden vahvistaminen suunnatuilla toimenpiteillä. Toimivan Infrastruktuurin merkitys on tässä keskeinen.

Selonteon luonteesta sekä vallitsevan tilanteen takia Destia haluaa lausunnossaan tuoda esille niitä tekijöitä, jotka tukevat sekä lyhyen että pitkän välin tavoitteita, jotka on esitetty tässä selonteossa.

Väylänpidon rahoituskehys

Esitetyssä suunnitelmassa Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan määrärahat ovat laskemassa vuoden 2021 3,384 Mrd. eurosta tasoon 3,213 Mrd. euroa vuonna 2024. Tämä kehitys ei tue itse selonteossa esitettyjä painotuksia ja ei mahdollista esitettyjä tavoitteita teollisuuden kilpailukykyyn, hiilineutraalisuuden sekä digitaalisen alustatalouden osalta.

Perusväylänpito ja runkoverkko

Jo aikaisemmassa selonteossa oli liikenneverkkoon ja sen ylläpitoon budjetoitu vuoden 2018 tasoa selkeästi korkeampi määrä. Tämä esitys pysyy annetulla linjalla alleviivatun siten, että kyseinen tasokorotus on pysyvä, ainakin vuosien 2020 – 2024 ajan. Vuosien aikana muodostuneen korjausvelan poistaminen edellyttääkin pitkäaikaisia ja pysyviä toimia. Vastaavasti pitkäjänteisyys luo myös paremmat edellytykset alan toimijoille kehittää omaa toimintaansa ja tuottavuutta.

Vastaavasti toimiva liikenneverkko on edellytys elinkeinoelämän kilpailukyvyyn kannalta sekä yhteiskunnan tasapainoisen kehityksen mahdollistajana. Siksi runkoverkon kehittämistä ei saa unohtaa. Tämän selonteon Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnon alan raami ei tätä mahdollista panostusten ollessa alimitoitettuja tason pysyessä jo aikaisemmin esitetyssä.

Destia toistaakin näkemyksensä, että kohdentamalla eri liikennemuotojen toimivat yhteydet raideliikenteen solmukohtiin ja rakentamalla joukkoliikennejärjestelmä sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet valmiiksi mahdollisimman nopeasti, voidaan edesauttaa yhteiskunnan kehittymistä ja sille asetettujen ekologisten tavoitteiden saavuttamista.

Selonteossa esitetylle ajatukselle tiedon ja digitaalisuuden täysimääräisestä hyödyntämisestä sekä tulevaisuuden kehityksen huomioimisesta Destia antaa täyden tukensa. Infra tulee nähdä alustana, joka antaa mahdollisuuden sekä perinteiselle toiminnalle, mutta myös uusille innovatiivisille ratkaisuille ja menetelmille.

Infra osana koronakriisin jälkeistä elvytystä

Infrarakentaminen on tunnistetusti toimiva elvytyksen muoto, josta tutkitusti iso osa palautuu suoraan yhteiskunnalle sekä sen luomilla mahdollisuuksilla tuetaan yhteiskunnan kehittymistä ja tuottavuutta pitkällä aikajänteellä tehokkaasti.

Korjausvelan pienentäminen on hyvä kohde mietittäessä nopeita elvyttäviä toimenpiteitä taloudellisen toimeliaisuuden ylläpitämisessä nykyisessä kriisissä. Aikaisempien tehtyjen suunnitelmien pohjalta, on jo olemassa lukuisia valmiita kohteita ympäri Suomea, jotka voidaan käynnistää välittömästi. Elvyttävän vaikutuksen lisäksi nämä investoinnit parantavat liikenteen sujuvuutta, logistiikkaketjujen ennakoitavuutta sekä liikenteen turvallisuutta.

Keskipitkällä aikajänteellä korjausvelkatoimenpiteiden lisäksi panostaminen runkoverkon toimivuuteen, kasvukeskusten välisten yhteyksien nopeuttamiseen ja joukkoliikenteen edellytyksiin tukee sekä yleistä tuottavuuden nousua että hallituksen asettamia tavoitteita hiilineutraalisuuden suhteen. Järkevästi kohdennettuna kyseiset toimenpiteet luovat taloudellista toimeliaisuutta, joka verotuloina maksaa itsensä takaisin. Hyvänä esimerkkinä tehdyt laskelmat Raidejokerista.

Toimiva huomisen infra tukee kokonaisuudessaan asetettuja tavoitteita ja auttaa Suomea ulos tästäkin kriisistä. Tässä tilanteessa tehtävät, nykyiset raamit ylittävät toimenpiteet, näkyvät hyötyinä myöhemmin.

Vantaalla 30.4.2020

Jouni Karjalainen
johtaja